

kring i Landet. Der er sikkert mange, der kende Eksempler paa, at Sogneraadene, naar et Lærerembede var blevet ledigt, have overladt til det paagældende Distrikts Beboere gennem et Udvalg at gøre sig bekendt med Ansøgningerne og at fremkomme med en foreløbig Indstilling, som Sogneraadet har gjort til sin. Nu lovfæstes denne Ordning, og jeg synes, at det er meget betimeligt, og at det netop er det, der tiltrænges nu paa dette Omraade.

At Skolekommissionen faar en udvidet Ret til at fritage et Barn for Skole i nogle Dage, til at undlade Ikendelse af Bøder og til at anvende de indkomne Bøder til Anskaffelse af særlige Undervisningsmidler, til Børnebogsamlinger eller paa anden Maade til Undervisningens Fremme, det hører ogsaa til de forskellige Detailbestemmelser, som jeg finder heldige, og som jeg kun lige skal nævne. Ligeledes finder jeg det ganske rimeligt, at Udvelsen af den Ret, der i de senere Aar er given i vor Skolelovgivning med Hensyn til Afskedigelse af en Lærer, i nogen Grad flyttes fra Sogneraadet over til den udvidede Skolekommission, som bestaar af den Skolekommission, jeg alt har nævnt, og saa Skolenævnet. Den Afskedigelsesparagraf, vi nu have, siger, at naar en Majoritet af $\frac{3}{4}$ indenfor Skolekommissionen og af $\frac{3}{4}$ indenfor Sogneraadet finder, at den paagældende Lærer er kommen i et saadant Misforhold til sin Lærerstilling, at Udbyttet af Skolens Virksomhed derved i væsentlig Grad forringes, kan den gøre Indstilling om hans Afskedigelse. At denne Bestemmelse nu foreslaas udført paa den Vis, at det samme Flertal af Skolekommissionen og deriblandt samtlige Skolenævnets Medlemmer skal give sin Tilslutning, kan jeg i og for sig hilse med Tilfredshed, for saa vidt som jeg billiger, at en større Del af Afgørelsen lægges over i Befolkningens Haand. Thi skønt det ikke er sagt, forstaar jeg det saaledes, at det er Meningen, at Sogneraadet nu kun skal give sin Tilslutning gennem almindelig Flertalsbeslutning. Jeg finder det nemlig ganske heldigt, at Indstillingen om Afskedigelse ligger hos den samme Myndighed som Indstillingen om Kaldelsen, og jeg tror, det er en Betyggelse for Lærerne, som de efter min Mening have Krav paa, at denne Indstilling om Afskedigelse i større Grad flyttes over til det paagældende Skoledistrikts Beboere. Thi det er vel ikke utænkeligt, at den fornødne Majoritet kunde være til Stede baade i Skolekommissionen og i

Sogneraadet og den paagældende Lærer dog staa med et betydeligt Tal, maaske et Flertal, af sit Skoledistrikts Beboere ag sig. I større Kommuner med mange Skoler kan det meget let indtræffe, at det paagældende Skoledistrikt hverken er repræsenteret i Sogneraadet eller i Skolekommissionen, og derfor synes denne Bestemmelse at være rimelig i og for sig og ogsaa en Betyggelse for Lærerne. At man efter min Mening er gaaet for vidt ved at kræve enstemmig Tilslutning fra Skolenævnet, det er en anden Ting, derom kan der formentlig forhandles i et Udvalg. Efter min Mening er man ligeledes gaaet temmelig vidt ved ikke blot at lade Ministeriet beholde sin hidtidige Ret til at sende en Sag tilbage til fornyet Prøvelse, men ogsaa give Ministeriet en Ret til ud over disse Tilbagesendelser ganske at forkaste Indstillingen i sidste Instans, men om dette Forhold mener jeg ogsaa, der kan forhandles i et Udvalg. Naar der i Lærerkredse undertiden kommer nogen Uvillie frem mod denne Afskedigelsesparagraf, har jeg forstaaet det saaledes, at det ikke i og for sig var, fordi Lærerne vare imod Befolkningens Indfyldelse paa dette Omraade, men det var mere, fordi de vare den eneste Klasse Embedsmænd, overfor hvilken Befolkningen havde en saadan Myndighed. Jeg forstaar denne Beklagelse fra Lærernes Side, og jeg vil være med til at afhjælpe denne Ulighed ved at give Befolkningen en lignende Ret overfor andre Embedsmænd. Thi jeg skal indrømme, at Lærerne ikke ere den Embedsstand, som mest trænger til paa den Vis at blive mindet om, at den indtager en tjenende Stilling ude i den Befolkning, som lønner den.

Lovforslagets andet Afsnit indeholder Bestemmelser om kommunale Skolebygninger, og her hilser jeg ogsaa Lovforslaget med Tilfredshed i Sammenligning med Kommissionsforslaget. Thi det forekommer mig, at de Bestemmelser, der findes her i Lovforslaget med Hensyn til Skolestuernes Rumfang og Lærerboligens Rumfang, ere fuldt tilfredsstillende. Det forekommer mig, at Kommissionens Forslag om, at Lærerboligerne skulle udvides til mere end det dobbelte af det, vi hidtil have haft, gaar udover det, der med Rimelighed er Grund til at gennemføre for Tiden. Jeg indrømmer, at den Boligbestemmelse, der blev fastsat i 1814, ikke holder Stik i Nutiden; men det synes mig, som sagt, at Forslaget fra Kommissionens Side gik for vidt paa dette Omraade, og derfor er jeg